หน่วยที่ 2

การกำหนดปัญหาการวิจัย

หัวข้อเรื่อง (Topics)

- 2.1 หลักการเลือกปัญหาของการวิจัย
- 2.2 การกำหนดหัวข้อของปัญหาการวิจัย
- 2.3 การเลือกหัวข้อปัญหาและกำหนดชื่อเรื่องของการวิจัย
- 2.4 การนิยามปัญหาของการวิจัย

เนื้อหาสาระ (Content)

2.1 หลักการเลือกปัญหาของการวิจัย

การกำหนดปัญหาการวิจัยเป็นขั้นตอนแรกของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการวิจัยเมื่อผู้วิจัยเลือกหัวข้อที่จะทำการวิจัย

2.1.1 ความหมายของปัญหาการวิจัย

ปัญหา หมายถึง ช่องว่าง (Gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ กับ สิ่งที่คาดหวัง

การแก้ปัญหา หมายถึง การปิดช่องว่างที่มี หากช่องว่างมีขนาดใหญ่ การแก้ปัญหาจะมีความยากมากขึ้น

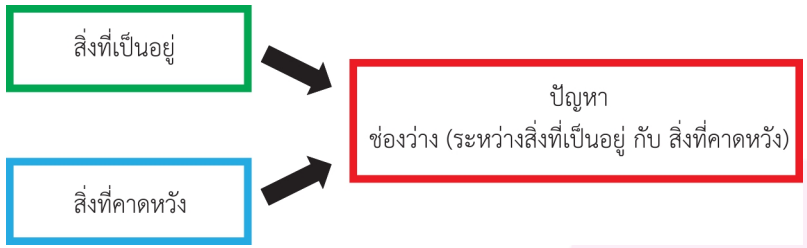

แหล่งปัญหาจากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการเป็นครูผู้สอน

2.1.2 แหล่งของปัญหาการวิจัย

การแสวงหาชื่อเรื่องการวิจัยจะได้มาจากปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัญหาจากทฤษฎีที่ผู้วิจัยสนใจ
2. ปัญหาจากประสบการณ์ของผู้วิจัย เป็นประสบการณ์โดยตรงของผู้วิจัย
3. ปัญหาจากงานเขียนทางวิชาการของบุคคลอื่น ๆ
4. ปัญหาจากข้อเสนอแนะในวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัย
5. ปัญหาจากบทคัดย่อของวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยที่หน่วยงานได้รวมไว้เป็นเล่ม
6. ปัญหาจากแหล่งอื่น ๆ

แหล่งปัญหาจากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการเป็นครูผู้สอน

2.1.3 หลักการเลือกปัญหาการวิจัย

การเลือกปัญหาการวิจัยหรือหัวข้อของการวิจัย หลังจากผู้วิจัยค้นหาปัญหาการวิจัยจากแหล่ง ต่าง ๆ จำเป็นต้องเลือกปัญหาการวิจัยที่สำคัญที่สุด มีหลักการ ดังนี้

1. ปัญหาการวิจัยควรมีความเหมาะสมกับเงินทุน
2. ปัญหาการวิจัยควรมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้วิจัย
3. ปัญหาการวิจัยควรเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ด้วยกระบวนการวิจัย
4. ปัญหาการวิจัยควรเป็นปัญหาแท้จริง
5. ปัญหาการวิจัยควรเป็นปัญหาที่เกิดจากความสนใจของผู้วิจัย
6. ปัญหาการวิจัยควรเริ่มพิจารณาจากปัญหาใกล้ตัว

2.2 การกำหนดหัวข้อของปัญหาการวิจัย

2.2.1 การกำหนดปัญหาทั่วไปและปัญหาเฉพาะ

เขียนเป็นประโยคบอกเล่ามี 2 ระดับ ได้แก่ ปัญหาทั่วไปเขียนเป็นชื่อเรื่องหรือหัวข้อวิจัย และ ปัญหาเฉพาะเขียนเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยภายใต้ปัญหาทั่วไปที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ เช่น

1. ปัญหาทั่วไป	ชื่อเรื่องหรือหัวข้อวิจัย
ขยะมาก	การพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียนในการแยกขยะโดยใช้รูปแบบธนาคารขยะในโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ปัญหาเฉพาะ	วัตถุประสงค์ของการวิจัย
ผู้เรียนขาดจิตสำนึก	เพื่อพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียนในการแยกขยะโดยใช้รูปแบบธนาคารขยะในโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2 การกำหนดประเด็นหลักในการวิจัย

ประเด็นหลักในการวิจัย คือ การพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียนในการแยกขยะ

ตัวแปรที่สำคัญนำมากำหนดเป็นชื่อเรื่องวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบธนาคารขยะในโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาจิตสำนึกของผู้เรียนในการแยกขยะ

ในประเด็นตัวแปรให้ศึกษารายละเอียดในหน่วยที่ 3

2.2.3 ปัญหาการวิจัยเฉพาะเจาะจง

ปัญหาการวิจัยเฉพาะเจาะจงเป็นปัญหาการวิจัยในระดับแคบ หรือปัญหาย่อย ๆ ที่เกิดจากข้อสงสัยของผู้วิจัย เรียกว่า ปัญหาการวิจัยเฉพาะเจาะจง ดังกล่าวแล้วในข้างต้น

2.2.4 การประเมินปัญหาการวิจัย

1.ปัญหาการวิจัยต้องตรงกับความต้องการของผู้วิจัยหรือตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ให้เงินทุนเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2. ปัญหาการวิจัยเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างจริงจังและตั้งใจจริงที่จะทำการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

2.2.5 การวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยเพื่อตัดสินเลือกปัญหาการวิจัยที่จะทำ

การวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยเพื่อตัดสินเลือกปัญหาการวิจัยที่จะทำ พิจารณาโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย หลักเหตุผล หลักพอประมาณ หลักภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ตาราง การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินเลือกปัญหาการวิจัย โดยการให้คะแนน/จัดลำดับ

รายการวิเคราะห์ข้อมูล	ปัญหา 1			ปัญหา 2			ปัญหา 3			หมายเหตุ
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1. หลักเหตุผล										คะแนน
1.1 มีความถนัดและสนใจ										3 = มาก
1.2 มีประโยชน์ในอาชีพ/ชีวิตประจำวัน										2 = ปานกลาง
2. หลักพอประมาณ										1 = น้อย
2.1 มีความพร้อมด้านเงินทุน										
2.2 มีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์										
2.3 เหมาะสมกับเวลาและแรงงาน										
3. หลักภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี										
3.1 มีแผนงานและขั้นตอนที่ปฏิบัติได้										
3.2 มีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และให้คำปรึกษา										
4. ด้านความรู้										
4.1 มีความรู้และประสบการณ์										
4.2 มีข้อมูลความรู้ที่สามารถสืบค้นได้										
5. ด้านคุณธรรม										
5.1 มีความรับผิดชอบในการทำงาน										
5.2 สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้										
รวมคะแนน										

2.3 การเลือกหัวข้อปัญหาและกำหนดชื่อเรื่องของการวิจัย

การวิเคราะห์ปัญหาการวิจัยเพื่อตัดสินเลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยแล้วนำมากำหนดชื่อเรื่องของการ วิจัย มีหลักสำคัญในการกำหนดชื่อเรื่องของการวิจัย ดังนี้

1. ตรงกับปัญหาและสื่อความหมาย
2. สั้นกะทัดรัด
3. ไม่ควรเป็นประโยคคำถาม
4. ชื่อเรื่องของการวิจัยต้องแสดงให้ทราบตัวแปร
5. ชื่อเรื่องของการวิจัยเชิงทดลอง

ตาราง ตัวอย่างการเลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยและกำหนดชื่อเรื่องของการวิจัย

หัวข้อปัญหาการวิจัย	ชื่อเรื่องของการวิจัย
1. น้ำเน่าเสีย ส่งกลิ่นเหม็นบริเวณหลังอาคารโรงอาหาร	1.1 ศึกษาสาเหตุของน้ำเน่าเสียบริเวณหลังอาคารโรงอาหาร 1.2 ผลการใช้อีเอ็มบอลสูตรต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาน้ำเน่าเสียบริเวณหลังอาคารโรงอาหาร
2. ยุงลายเป็นพาหะของไข้เลือดออกสู่คน	2.1 ศึกษาการใช้สมุนไพรสูตรต่าง ๆ ในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย 2.2 การใช้ตะไคร้หอมร่วมกับเปลือกส้มในการทำธูปไล่ยุงลาย 2.3 การผลิตสบู่ไล่ยุงจากตะไคร้หอมร่วมกับเปลือกส้มสูตรต่าง ๆ 2.4 การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการระบาดของยุงลาย ในจังหวัดนครสวรรค์
3. การเผาขยะจากอินทรียวัสดุเหลือใช้ ก่อให้เกิดหมอกควัน	3.1 การผลิตหน้ากากป้องกันฝุ่นละอองจากหมอกควัน 3.2 การไถกลบอินทรียวัสดุเหลือใช้บางชนิดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดินในการปลูกข้าวอินทรีย์ในชุดดินนครสวรรค์ 3.3 การเสริมสร้างกิจนิสัยพอเพียงให้แก่ประชาชน โดยใช้ชุดโปรแกรมขยะคือทองคำ เพื่อลด ละ เลิก การเผาขยะ 3.4 การใช้อินทรียวัสดุเหลือใช้ในการทำของชำร่วยช่วยลดโลกร้อน

2.4 การนิยามปัญหาของการวิจัย

สำหรับในหน่วยนี้นิยามปัญหาของการวิจัย สามารถแบ่งออกเป็นประเด็น สำคัญ 9 หัวข้อ ดังนี้

1. ภูมิหลังของปัญหา
2. จุดมุ่งหมายของการวิจัย
3. ความสำคัญของการวิจัย
4. ขอบเขตของการวิจัย
5. ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย
6. ข้อจำกัดของการวิจัย
7. นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย
8. สมมุติฐานของการวิจัย
9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของการวิจัย